

въ България, не само ѝ попречиха въ това направление, но, съгласно ЗЗД, при мълчаливото съгласие на БУС и КУС и тъхното съдействие, Организацията на учител. и служ. по нар. просвѣта биде одушена.

И при промѣната, обаче, на своята цехова форма, Учителската Организация продължи да носи дефектитѣ на една просвѣтително-пропагандаторска организация. Вместо да организира борбите на учителитѣ и служителитѣ по Нар. Просвѣта около тъхните непосредствени и най-близки интереси и извика масите на активна борба — протести, демонстрации и стачки, тя продължаваше да отбѣгва отъ по-решителните самостоятелни действия, защото продължаваше да стои на погрѣшното становище за професионалната немощь на учителя.

IX

Социалното положение на народното учителство и неговата профес. борба.

Ние видѣхме въ резолюцията на 18-ти делегати въ Х конгресъ на БУС да се казва, че народното учителство спада къмъ пролетарската класа. Разбира се, това се твърдише и по рано, обаче за пръвъ път опредѣлено и ясно социалното положение като пролетарско се изтъкна отъ 18-ти делегати и сѫщевременно се извадиха логическите заключения за характера, цельта, срѣдствата и тактиката на Учителската организация отъ него. Особено тѣзи изводи изплашиха най-много дребно-буржуазните глави на учителството въ Съюза. Масата на съюзното учителство, която бѣ се напълно пропила съ възгледите на буржуазния демократизъмъ за жизнеспособността на дребното модернизираще се производство и за „культурността“ и „правдивостта“ на дѣржавата, се така изплаши отъ тѣзи изводи, че нададе викъ до небеса. Какъ? — закрѣщѣха тѣ, „нами ние сме хамали“? Не, ние сме хора съ „високо достоинство“ и „известни привилегии“, ние, слава богу, си имаме и имотецъ и..., въ всѣки случай, не сме пролетарии. Така възгледътъ на тогавашните тѣсни социалисти учители за пролетарското положение на народното учителство биде посрещнатъ враждебно отъ масата съюзно учителство, водимо отъ своето „чувствуваніе“, отъ своята еснафска психика. Неговата еснафска глава не можеше да побере мисълъта, че то трѣба да се отдѣли отъ дребната буржуазия и дѣржавата и да се присъедини къмъ пролетарската класа, къмъ нѣкакви си хамали. Тукъ масата на съюзното учителство, като мислѣше съ главата на дребната буржуазия, показа и сѫщата нейна умраза и презрѣніе, хранени спрѣмо пролетариата. Въ случая, народното учителство, съ всичкото си „високо достоинство“, дойде само да прояви ярко и откровено своята ратайска психика. Всѣкога несъзнателното работничество е противъ своите съзнателни братя по социално положение, всѣкога то застава на страна на своите господари и се подиграва и бори противъ съзнателното работничество, *защото носи на плещитѣ си тежката глава на своите господари*. Това